

26. januar 2006

Bilag om den offentlige eksport- og investeringsfremmeindsats¹

Danmark har, som andre sammenlignelige lande, en offentlig finansieret eksport- og investeringsfremmeindsats. Formålet er dels at gøre danske virksomheder så konkurrencedygtige som muligt ved fuld udnyttelse af deres eksportpotentiale og effektiv udnyttelse af international arbejdsdeling i produktionsprocessen, dels gennem en målrettet investeringsfremmeindsats at tiltrække kompetencer og videnstunge arbejdspladser til landet. Siden 2000 har indsatsen været samlet i Danmarks Eksportråd i Udenrigsministeriet.

1. Eksportfremmeindsatsen

Eksportrådet har omkring 300 medarbejdere på i alt 86 ambassader, generalkonsulater og handelskontorer fordelt på 61 lande. Hertil kommer 65-70 medarbejdere i Udenrigsministeriet i København. Eksportrådet har en egen bestyrelse, der består af aktive erhvervsfolk.

Danmarks Eksportråds ydelser og virksomhedsbetjening

Den enkelte danske virksomhed tilbydes en række specifikke produkter, som er tilpasset forskellige stadier i virksomhedens eksport- og internationaliseringsproces. Den konkrete eksportfremmeindsats over for de enkelte virksomheder beskæftiger sig med fire kerneområder:

- **Globaliseringsstrategi** - *Sparring om virksomhedens globale indsatser og aktiviteter.* Bl.a. videreformidling af information, analyse af konkrete markeds- og omkostningsdata, så virksomhedens strategiske beslutninger træffes på et velunderbygget grundlag mv.
- **International salgsvækst** - *Øge virksomhedens internationale salg.* Bl.a. markedsanalyse af afsætningsmulighederne, hjælp til at finde kunder og samarbejdspartnere, fælles eksportfremstød for grupper af virksomheder, bistand til datterselskabsetablering, herunder finde lokaliteter, rekruttering, information om omkostningsniveau, krav til firmaregistrering m.v.
- **Konkurrenceevneforbedring** - *Fokus på virksomhedens omkostninger og globale konkurrenceevne.* Består bl.a. i bistand til at finde nye potentielle udenlandske underleverandører (sourcing) til danske virksomheder.
- **Global interessefremme** - *Varetagelse af interesser overfor beslutningstagere i den offentlige og private sektor.* Bl.a. udnyttelse af ambassadernes særlige status til at indhente informationer eller præsentere synspunkter for vanskeligt tilgængelig beslutningstagere, konkret rådgivning om internationale rammevilkår og handelspolitik. Endvidere et særligt krisberedskab sammen med bl.a. fødevarerbranchen og øvrige aktører, når eksportmarkeder lukker ned, fx ved udbrud af dyresygdomme.

Eksportrådets ydelser til erhvervslivet inden for de fire kerneområder består af dels betalingsopgaver, dels gratisydelser. Hovedparten af Danmarks Eksportråds betalingsopgaver falder inden for ydelserne partnersøgning, agent/distributør-søgning, markedsundersøgelser og –analyser og etableringsrådgivning.

¹ Bilaget er udarbejdet af Sekretariatet for ministerudvalget for Danmark i den globale økonomi. Bilaget er sendt til Globaliseringsrådet som faktuel baggrund for Globaliseringsrådets drøftelser. Globaliseringsrådet kan ikke tages til indtægt for bilaget.

Eksportrådets gratisydelse består bl.a. af en hjemmeside med en række informationer om bl.a. markedsmuligheder og markedsforskeligheder på relevante markeder. Herudover findes bl.a. en portal for små- og mellemstore virksomheder og elektroniske nyhedsbreve, ligesom der er mulighed for virksomhedsbesøg i Danmark af repræsentationernes eksportrådgivere og eksportforberedelse af virksomheder uden international erfaring. Gratisydelse dækker også netværksopbygning hos potentielle samarbejdspartnere på markederne, kommerciel kriseløsning for erhverv og synliggørelse af Danmarks og danske virksomheders styrkepositioner.

Ifølge Danmarks Statistik var der i 2004 i alt 24.646 danske eksporterende virksomheder. Heraf eksporterede 19.287 kun til andre EU lande. Danmarks Eksportråd bistod i 2004 i alt 5.113 virksomheder med betalingsbelagte opgaver, svarende til ca. 20% af de danske eksportører, *jf. tabel 1*. Dette tal er nogenlunde stabilt i perioden 2002-2005. Eksportrådet løser i gennemsnit ca. 2 sager per virksomhed per år.

Tabel 1. Omfang af Eksportrådets brugerfinansierede virksomhedsservice, 2002-2005

	2002	2003	2004	2005
Biståede virksomheder	4.722	5.325	5.113	4.387
Antal løste opgaver	9.538	10.693	10.466	9.218

Kilde: Danmarks Eksportråds kundedatabase

Eksportrådets tilstedeværelse

Eksportrådets tilstedeværelse i udlandet tilpasses løbende den globale udvikling og virksomhedernes efterspørgsel. Der lægges vægt på, at ressourcerne ikke blot anvendes på 'sikre' markeder, men også på perspektivrige, men uprøvede eller vanskelige markeder. Ressourceanvendelsen på de nye vækstmarkeder i Østeuropa og Asien er derfor de senere år opprioriteret, mens indsatsen på etablerede markeder gradvis er blevet nedjusteret. Det seneste år er tilstedeværelsen styrket i Kina (Chongqing og Shanghai), Indien, Vietnam, Kazakhstan, Mexico, Australien, Ukraine og Kroatien. Eksportrådets omsætning er derfor mere spredt end den danske eksport, *jf. tabel 2*.

Tabel 2. Fordeling af Dansk Eksportråds omsætning og af Danmarks eksport, 2004.

Regioner	Danmarks Eksportråds omsætning	Danmarks eksport
Norden	7%	22%
Vesteuropa	28%	50%
Østersøområdet	13%	5%
Central- og Østeuropa	7%	2%
Nordamerika	11%	7%
Latinamerika	4%	1%
Mellemøsten og Afrika	5%	2%
Asien (ekskl. Kina)	15%	5%
Kina	4%	1%
Oceanien	1%	1%
I alt	100%	96%

Kilde: Danmarks Statistik og Danmarks Eksportråds kundedatabase

Særlig indsats for små og mellemstore virksomheder

Eksportrådet har en række særlige tiltag målrettet små og mellemstore virksomheder, heriblandt:

- Eksportforberedelse: Gratis hjælp til udarbejdelse af en analyse af virksomhedens eksportparathed og en konkret plan for dens internationale udvikling.
- Eksportstartpakke: Skræddersyet rådgivning i form af 'eksportstartpakker', hvor Eksportrådets standardtimepris reduceres med 50 procent.
- BornGlobal: Særligt tiltag for små højvækstvirksomheder inden for højteknologiske områder som biotek og lifesciences, IT og telekommunikation mv.
- Born Creative: Tiltag målrettet kreative brancher bl.a. inden for spil, musik, film og design, hvor der findes en underskov af små virksomheder med vækspotentiale.
- Tilskud og assistance til deltagelse på udvalgte messer i udlandet samt i fælles fremstød.

Innovationsfremme

I Eksportrådets strategi for 2006-2010 indgår styrket innovation som en væsentlig strategisk målsætning. Konkret vil indsatsen i 2006 bl.a. rettes mod etablering af et innovationscenter i Silicon Valley og tiltrækning af udenlandsk venture kapital (i tæt samarbejde med øvrige danske venture kapital aktører). Indsatsen fokuseres på højvækstsektorer som IKT, bioteknologi og nanoteknologi og sker i tæt samarbejde med andre organisationer og ministerier.

GoGlobal-samarbejdet og andre aktører

Ud over Danmarks Eksportråd beskæftiger tre andre offentlige organisationer sig med - på forskellig vis og med forskelligt formål - at lette danske virksomheders adgang til udenlandske markeder:

Eksport Kredit Fonden (EKF) hjælper danske virksomheder på politisk usikre og komercielt risikable markeder i form af eksportkreditter og eksportgarantier (forsikringer). EKF er en selvstændig statslig forvaltningsenhed under Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene (IFU) rådgiver og er medinvestor for danske virksomheder i udviklingslande.

Danida, der er en del af Udenrigsministeriet, inddrager erhvervslivet i udviklingsbistanden og giver vejledning og finansiel bistand til projekter i udviklingslande.

Eksportrådet, EKF, IFU og Danida har siden 2004 samarbejdet om fælles aktiviteter i regi af GoGlobal. Samarbejdets formål er at styrke synergien mellem organisationerne og gøre det lettere for virksomhederne at identificere den bedste rådgivningsydelse inden for eksport eller internationalisering, bl.a. via den fælles netportal www.GoGlobal.dk.

Der findes endvidere en række private organisationer og regionale/kommunale aktører, som beskæftiger sig med eksportfremme, herunder erhvervsorganisationer og kommunale erhvervschefer. Eksportrådet har en samarbejdsaftale med Danske Erhvervscheferes Fællesråd og samarbejder derudover i en række formelle og uformelle fora med de øvrige organisationer.

Effekten af den statslige eksportfremmeindsats

Danmarks Eksportråd har siden oprettelsen i 2000 arbejdet med en resultat- og kontraktstyringsmodel med mål for bl.a. bidraget til dansk mereeksport, antallet af tiltrukne investeringer og heraf skabte job, kundetilfredshed og antallet af kunder blandt små og mel-

lemstore virksomheder, jf. tabel 3. Eksportrådet arbejder på grundlag af en strategi vedtaget af bestyrelsen.

Eksportrådets samfundsnytteeffekt har fra 2001 til 2004 i alt været på 11 mia. kr. svarende til et gennemsnit på 2,8 mia. kr. pr. år. Effekten på fjernmarkederne er noget lavere end på nærmarkederne, hvilket bl.a. skyldes, at der for en større andel af virksomhederne er tale om nye markeder, hvor succesraten (hit-raten) erfaringsmæssigt er lavere end på etablerede markeder.

Tabel 3. Eksportrådets målsætninger og resultater i perioden 2004-2006:

Nr	Strategisk målsætning	Indikator	Resultat 2004	Mål 2005	Resultat 2005*
1	Økonomisk effekt A: Samfundsøkonomisk nytte B: Indtjeningsgrad	A: Direkte eksporteffekt (købeydelser) i mia.kr. B: Indtjening (mio.kr.) (i pct. af udgifterne)	3,0 (2003) 73,7 (19,9 %)	3,0-3,2 80,5 (22 %)	2,3 (2004) 84,5 (23 %)
2	Udenlandske direkte investeringer til Danmark	A: Antal succesprojekter B: Antal skabte arbejdspladser	36 429	36 550	36 733
3	Kundetilfredshed	A: Tilfredse eller meget tilfredse B: Meget tilfredse	95% 58%	95% 55%	95% 59%
4	SMV	A: Antal SMV-kunder B: Heraf SMV-kunder bistået gennem DE's SMV-programmer	2.794 902	4.500 1.600	3.552 2.024
5	Generel forretningsservice	Andel af brugere, der aktivt anvender gratisydelse	Ej strategisk mål	Basismåling	63%
6	Kommercielt kriseberedskab	Responstid - inden 24 timer skal foreligge handlingsplan for videre arbejde, såfremt sagen ikke er løst forinden.		Jf. indikator	Tre sager i 05. Alle løst inden 24 timer
7	Kommunikation	A. Kendskabsgrad B. Vurdering	Ej strategisk mål	3,5 3,6	3,5 3,9
8	Medarbejderudvikling	Medarbejdertilfredshed	83%	83%	87%

* Foreløbige resultater. Kilde: Danmarks Eksportråd (1B, 3, 4 og 6), PLS Rambøll (1A og 5), Rådgivende Sociologer (8), Genius Access (7), Deloitte Business Consulting (2). Der er udviklet en ekstern metode til måling af samfundsnytteeffekten. Metoden består i at anmode et repræsentativt udsnit af Eksportrådets kunder om at kvantificere eksportresultatet af deres konkrete markedsindsatser og derefter tilkænde give hvor stor en andel af resultatet som de vil tilskrive samarbejdet med Danmarks Eksportråd.

2. Danmarks nationale investeringsfremmeindsats

Den statslige investeringsfremmeindsats er samlet i Invest in Denmark (IDK) inden for Eksportrådet i Udenrigsministeriet. Udenrigsministeriet står således for den målrettede

internationale salgs- og markedsføringsindsats af hele Danmark og som indgang til Danmark for de udenlandske virksomheder, der har konkrete investeringsprojekter.

IDK har i alt 33 medarbejdere, heraf tre regionale koordinatore placeret i henholdsvis Paris, Tokyo og New York, samt 17 specialiserede medarbejdere på udvalgte repræsentationer. Medarbejderne ude identificerer og opsøger virksomheder, som efterspørger de spidskompetencer og forretningsløsninger, hvor Danmark i den internationale konkurrence om udenlandske investeringer har noget særligt at tilbyde. Herudover bidrager en række af Udenrigsministeriets medarbejdere på andre relevante markeder med identifikation af potentielle udenlandske virksomheder.

Invest in Denmark resultater

IDK's resultater måles årligt på to faktorer: Dels antallet af succesfulde investeringsprojekter, hvor IDK har haft en væsentlig indflydelse på beslutningen om at etablere en virksomhed eller fastholde aktiviteter i landet, dels dertil hørende nye eller bevarede kompetence tunge arbejdspladser. I perioden 2002-2005 er der skabt ca. 400-800 videntunge arbejdspladser om året gennem IDK's indsats, *jf. tabel 3.*

Tabel 3. Antal IDK-projekter og skabte arbejdspladser, 2002-2005

	2002	2003	2004	2005
Investeringsprojekter	35	36	36	36
Arbejdspladser	495	800	429	733 (foreløbige tal)

Kilde: Deloitte Business Consulting, der evaluerer alle succesfulde investeringsprojekter.

Ca. 22 pct. af de arbejdspladser, som IDK i 2004 bidrog til at skaffe til landet, lå i Jylland og på Fyn. Ser man på det samlede antal udenlandske investeringer, der placeres i Danmark, har hovedstadsområdet i de senere år modtaget omkring 80 pct. af alle udenlandske investeringer.

Netværkssamarbejde i investeringsfremmeindsatsen

Som den samlede indgang til Danmark som investeringsland har Invest in Denmark beskrevet de sammenhængende danske klynger inden for Life Science (bioteknologi, medikoteknologi og pharma), IKT (informations- og Kommunikationsteknologi), Hub (regionale hovedkvarterer) og energi med henblik på at tiltrække udenlandske investeringer og dermed skabe videntunge og kompetence tunge arbejdspladser. Der arbejdes endvidere med udvikling af yderligere to klynger: Design og Det maritime Danmark.

Efterspørgslen fra udenlandske investorer går i langt højere grad end tidligere på at finde de rigtige kompetencer til udvikling af nye produkter, markedsføring, salg, distribution samt kundeservice. Konkurrencedygtige klynger samler de rigtige medarbejdere, samarbejdspartnere, leverandører, forskningsinstitutter og rådgivere m.m., virksomhederne efterspørger inden for et givent område. Derfor lægger virksomhederne i stigende grad deres aktiviteter i klyngerne frem for tidligere, hvor lokalisering af aktiviteter var betinget af geografiske placering med nærhed til markedet som det primære formål .

IDK's investeringsfremmeindsats sker i tæt samspil med netværkspartnere fra de danske regioner, klynger, universiteter, erhvervsorganisationer, offentlige myndigheder, relevante eksperter samt virksomheder både ude og hjemme. Opgaven er at sikre, at investeringsprojekterne kanaliseres derhen i Danmark, hvor virksomheden får de optimale betingelser for at lægge varige aktiviteter.

De regionale netværkspartnere

Den væsentligste enkeltstående regionale aktør er Copenhagen Capacity, som arbejder professionelt med markedsføring og tiltrækning af udenlandske investeringer til hovedstadsregionen. Copenhagen Capacity finansieres af HUR (Hovedstadens Udviklingsråd). Copenhagen Capacity arbejder tæt sammen med Invest in Denmark.

Indsatsen i det øvrige Danmark har hidtil været fragmenteret, men i 2005 har IDK indgået en samarbejdsaftale med syv amter i på Fyn og i Jylland om en styrket investeringsfremmeindsats for Vestdanmark. Arbejdsdelingen er aftalt således, at IDK står for salgsindsatsen ude, mens syv regionale projektkoordinatorer, der skal placeres i relevante vidensmiljøer i Vestdanmark, skal fungere som bindeled til IDK, med henblik på beskrivelse af spidskompetencerne i regionen og håndtering af de konkrete investeringsprojekter og besøgsprogrammer, der som et resultat af IDKs opsøgende indsats kanaliseres videre til dem.

For så vidt angår det øvrige Sjælland og Øerne er der etableret samarbejde med enkelte kommunesamarbejder på Sjælland, og der er drøftelser med Vestsjællands og Storstrøms amter, som dog endnu ikke er udmøntet i konkrete samarbejdsaftaler.

For eventuelle faktuelle spørgsmål: Chef for eksport og internationalisering, Anne H. Steffensen, , Danmarks Eksportråd, Udenrigsministeriet, tlf. 33 92 01 47